

Téereb Yoel ak Mbooloom Adaytis bu Besub Juróom-ñaareel bi ci Lawodise — Limu fukk ak juróom-ñaar

Jeff Pippenger
2025-12-23

Limu fukk ak juróom-ñaari``

Ñu jeexoon mbind mi mujj ci xalaat bu matuloon ci kàdduy wax yu Abram ak Pool waxoon, te kàddu ci kaw kàddu jur jamono ju 430 at, ju taxaw ci 30 at te toppu ci 400 at. Dama foog ne am na ay nit ci àddina njàngum yoonu Yàlla yu mën a gis 30 at yi ni jamono ju toppu 400 at, waaye bu ñuy ko wax ci anam gu yaatu, 30 at yi dañuy ko jox tàmballinu jamono ji. Ndax mooy 400 toppu ci 30, walla 30 toppu ci 400? Mooy 30 toppu ci 400, ndaxte am na barey seede ngir taxawal jamono ju 30 at, ju booleeku ak, te mu jiitu ci beneen jamono ju wax ci kanam.

Yóosef am na juróom-ñett-fukk fanweeri at ba mu tàmbaalee liggéeyal Firawna ci Génèse 41:46. Gannaaw loolu tàmballi na juróom-ñaar at yu bari ngóor, te loolu toppoon na ko juróom-ñaar at yu xiif. Yóosef, ni melokaanu Kirist ci ñett-fukk fanweeri atam, topp na ko ñaari jamono yu 2520 fan. Ba Kirist amee ñett-fukk fanweeri at, topp na ko ñaari jamono yu 1260, yu booloo di 2520; te loolu itam jokkoo na ak juróom-ñaar yoon ci kaw ñaari nguur.

Daawuda amoon naari fukk ak ñett la woon ba mu nekk buur, te mu nguuru ñaar-fukk ak juróom-ñent at, ni ñu ko bindee ci 2 Samuel 5:4. Daawuda dafay misaal Kirist, te bi Kirist amee naari fukk ak ñett at, ñu sóob ko ci ndox, gannaaw loolu Xel bi yóbbu ko ca màndiŋ ma, fa mu nekk ñeent-fukk fan. Te gannaaw ndekkiteem, mi ñu misaalon ci sóobam ci ndox, mu toog fa te jàngal taalibe yi ci boppam diirub ñeent-fukk fan. Ca bant ba, yàqug Yerusalem dañu ko yebal ak yërmande diirub ñeent-fukk at, muy méngoo ak ñeent-fukk at yi ñu dee ca màndiŋ ma ca njàlbéenu seeni jaar-jaari kóllère.

Esekiyel amoon na ñett-fukk ak ñaar (30) at ba ko woowe ngir mu doon yonent ci Ezekiel 1:1. Léegi duma jël waxtu ngir wax ci jamono ji toppoon atam ñett-fukk, waaye dinaa dugal ab gàttal bu gàtt yu AI def ci dëgg yu ñu samp nekk ngir won fu tollool diggante yoonam. “Yonent yi Esekiyel wax ay yonent, bokk nañu ci yi gëna leer ci bésal ci Biir Kóllère Gu Yàgg ga, ndaxte téere bi joxe na fukk ak ñett (13) bés yu wóor ci biiram bépp. Lëpp li, dañuy ko xaymaale dale ko ci atum jaamug Yeoyakin (597 BCE muy at wu jëkk), te loolu joxe na ab tëraliin bu leer ci waxtu wu tolloo lu mat 22 at.”

Yeesu am na ñetti fukki at baat bi ñu ko sóobee ci ndox, te gannaaw loolu mu dëggal kóllère gi ak ñu bare, ci benn ayu-bés.

Antikiris biir nañ ko ci misaalu Almasi bi ci yoonu waxi yonent yi, te ni Almasi nekkoon ñetti fukk at ci waajal ngir jël liggéeyam ni Saraxalekat bu Kowe bu Asamaan, noonu itam jamonoju waxi yonent yu ñetti fukk at yu waajal, yiñ jàppale ci antikiris bi, doon na dale ci dindi “bès bu nekk” bi

ci 508 ba ci 538. Biñ meyé papaas bi kàttan ngir mu nekk saraxalekat bu fen, ni Almasi biñ ko diwal ak kàttan ci sóobam, ndaxte 1260 at yi ci lëndëmu papaas bi dinañu méngoo ak 1260 fan yu leer gu sellu yu Almasi, dale ci sóobam ba ci bant ba, te loolu méngoo na ak gaañu dee ga papaas bi jotoon ci 1798.

Amul benn jamono yu ñaari wàll yi jiitu yii, te ñuy tàmbalee ak ab jamono bu ñetti-fukk at, jëkkuloo ak jéego bu njëkk bu Abram ci jàppandalam gu ñetti jéego. Moo tax, moom lañu njëkk a wax, doonte mën na doon noonu rek gannaaw bi ko seede bu ñaareel bu Paul dëggale. Bi Paul bindee kàddu yi mu wax, waxi yonent bi ci 400 at daldi nekk waxi yonent bu 430 at, bi ñu weesoo 30 at yu njëkk yi ci wàll, ba teqale leen ak jamono bu mujj bi.

Maa ngi doxal xalaat bi ci tolluwaay Kirist, ni ñu ko tegtékk ci Alpha ak Omega, ne ci yoonu kóllëre gu ñaar fukk ak ñeent junni ñent tééméer ak ñeent-fukk ñaar, ñi di omega ci waxu yëgle bu ñaar wàll yu Abram ak Pool ci fanweer ñaar-fukk ak ñett—te gannaaw loolu ay at ñent tééméer—war na am moroomam ci omega bi ci jaar-jaaru kóllëre gi, mooy jaar-jaaru rëccalug ñaar fukk ak ñeent junni ñent tééméer ak ñeent-fukk ñaar. Ab jamono bu at ñaar-fukk ak ñett, te gannaaw loolu beneen jamono bu wér, war na mat ci anam wu jëfandikoo-ul waxtu, waaye mu matal waxu yëgleb Abram bu taxaw ci at 430. Dina rafetoon bu ngeen jàngaat waxtaan woowu weesu biat, te gannaaw loolu ngeen dellusi ci bérab bii ngir kontine.

Yesu, Yuusufa, Daawuda ak Esikiyel ñoom ñépp amoon nañu fanweer-fukk i at ci waajal ngir njëf ju doon misaal nit ñi Yàlla ci bés yu mujj yi. Esikiyel, yonent bi; Yuusufa, mi doon misaal Almasi bi, Saraxalekat bu Kowe bi; ak Daawuda, buur bi. Ñeenti nataal, waaye benn ci nataal yooyu miy tegtal Saraxalekat bu Kowe bi ci Asamaan am na ku koy wuutu ci nit ak ku koy wuutu ci Yàlla. Ñeenti seede yooyu ñépp déggoo nañu ak fanweer-fukk i at yi Abràam amoon, te gannaaw loolu period bu yonent a topp.

Antikrist bi nekkoon ñetti fukk ak ñaar ci waajal, ba noppi mayeefi kàttan ngir 1260 at ba ba mu jotee dee jëkkam ci 1798. Moom mooy màndarga dee ñaareel bi, ndaxte dee naat la bu waxtu xéewalu àtte jeexee. Dee ñaareel bi mooy dee gu fàww. Nun, di nañu jaamu Musalkat bu dekki, ndaxte Almasi bi deewuul ngir ba fàww; deewuul dee ñaareel bi. Su gaañu dee bi papasi yi amoon wéréé, Peeñu gi 13 feeñal ne dina nguuratati ngir 42 weer, te loolu dafa tegtal ab jamono yeneen ci waxu yonent yi, waaye amul benn elementu waxtu.

Bu mu dekke ci yoonu dimas bi, mbooloom xare bi di weddi liggéeyam mooy ñi dekkiwoon ci muj gu ñatti fan ak genn-wàll gi ci Peeñu yi fukk ak benn. Ñaari doole yu dekki, ñoom ñaar ñépp di ràññee, benn bu ndoorteel Noflaay bésub juróom-ñaareelu fan wa, ak benn bu jant bi — dañuy nekk taxawaayu xoolukaay bu àddina bépp, ba nit ñépp di def seeni tànn yu mujj ngir dund walla dee.

Ca biir alxames, antikirist bi, mi mooy itam rab wi, dina teewal booloo bu ñett wall: njaay mi, moom ci boppam (rab wi), ak yonent bu dëggul bi. Ñetti doole yooyu dinañu boole seen bopp ngir jéem ci kanam mbooloom Yàlla, maanaam gi war a yékkat ci kaw bépp tund. Mbooloom Yàlla gu daan ndam ngi nekk ci waajal gu juróom-ñett-fukk at, du juróom-ñett-fukk at yu dëgg-dëgg, waaye ab diir bu yonent la bu am juróom-ñett-fukk taq ci moom, te ba tey mu ngi dox ni ab yonent

gannaaw ndigal gi ci atum 1844, miy fésal ne jëfandikoo waxtu yonent wi dafa woon ba noppi. Yomb na gis ne juróom-ñett-fukk at yi dafa teewal ab diir bu waajal ngir yonent, saraxalekat ak buur, kooku mi, ni mbooloom Yàlla gu daan ndam, dina teewal nguug ndam li. Ñenti seede yi ci Ezekiel, Kirist, Yuusufa, ak Daawuda, dañuy teewal sañ-sañ nguug Yàlla ci benn diirub jamono bi papaas bi ak booloo bu ñett wall bi di jiite àddina jëm Armageddon.

Mbooloom gu jàll ci ndam ñi dees na ko yékkati baatub dogalu Dibéer bi ci États-Unis, te mel ni seede gi ci Kóllère bu Yàgg ba ak bu Bees di wone, nit ñi nekk xeetu kóllère gi, mooy ñaar-fukki junni ak ñent-fukki junni, dañuy nekk nguuru saraxalekat.

Yéen itam, ni doj yu dund, ñu ngi leen di tabax ngir ngeen nekk kër gu xelu, buurale bu sell, ngir jébbal sarax yu xelu, yu Yàlla nangu ci Yeesu Kirist. 1 Piyeer 2:5.

Saraxalekat yi dafa am juróom-ñett fukki at lañu waroon a am ba noppi ngir tàmbali seen liggéey ci kër Yàlla gi; moo tax am na ab diir bu jiitu ndigëlú dimaas, biir bi saraxalekat gu ñu waajal ngir ñu di saraxu yëf yu jëkk yi ñuy yëngal. Saraxalekat yi, ñoom ñi di téeméer ak ñeent-fukki ñeent junni, dañu leen di wone ni ñoom aay Lewi ci yoonu sellal gi Yonnente Kóllère gi matal. Am na ab waxtu wu yonent buy yóbbu ba ci ndigëlú dimaas, ci biir bu yoonu sellal di waajal ab ngëwël gu sellaleku ngir jamonoy tawb yu mujj yi. Waajal gi jeex na ci ndigëlú dimaas; moo tax limub ñett fukk di teg seen waajalug saraxalekat yi, te noonu méngook at miñu laaj ci saraxalekat. Kirist, nekk Saraxalekat bu Kowe bi, tàmbalee na ay liggéeyam ci 30 at; te ndaxte Yuusufa mel ni Kirist, moom itam tàmbalee na ay liggéeyam ci ñett fukk at. Kirist gu dëggul gi nekkoon na ci waajal bu 30 at; kon nag, am nanu ñetti seede yuy wone ne waxtuw 30 at mooy tegtal waajalug benn saraxalekat.

“Jafe-jafe bu mag ci ñëw dina séddale ñi Yàlla sampul, te dina am ay ndawam yu sell, yu dëgg, yu ñu santalaat ngir taw bi mujj mi.” Selected Messages, téere 3, 385.

Rakk White jàngale bu leer ne saa su jàngug mbooloo mi setee, Noowug Yeneen yi dafa di liggéey. Bu mbirum mag ma tannée garab yu bon yi, dinga am ay jawriñ yu sell, yu ñuy sàkkale ci Yeesu ak Yuusug saraxalekat bi, mi doon ci benn yoon Yàlla te nit, Yeesu ak Esekielel yeneenkat bi, Yeesu ak Daawuda buur bi. Ñi ñu waajal diir bu ñu misaale ak fanweer fukk, dañoo war a bokk ci ñaar-fukk ak ñeent-fukki junni nit ñi, te ñu ngi leen tekki ni yeneenkat, saraxalekat ak buur. Ñetti nit ñii ñépp ay misaal yu Biibël lañu ci liggéeyu Almasi bi ni yeneenkat, saraxalekat ak buur; moo tax limub fanweer fukk may nu jële ne ci ku nekk ci ñetti wàll yii, yi ñuy jurale jaarale ko ci ay misaal yu Biibël, ñi ñu waajaloon fanweer fukk at, bu ñu booloo ak Almasi, dañuy tegu ni boolooy Yàlla ak nit. Kon nag, saraxalekat ñi ñu waajal jaarale ci diiru fanweer fukk bu misaal la, ñu ngi leen tekki ni rakku booleek Yàlla ak nit.

42 weeri yu mujju deret bu mujj gu pap ba mujj gi am doon bi ci biir nit ñi di am, fekk Kirist di dox ci seen biir diirub 42 weer ci nit ki ñuy wax ay taalibeem. 42 weer yu jaamono ak sonaliku, di jeex ci musal, ni ko diirub 430 at yu waxe ci kàddug yonent bu ñaari wàll yu Abràm di tegtal. Ñeenti téeméeri at yu Abràm di jeex ca musal ga ca Géeju Xonq ba, te loolu mooy misaal bu xereñ ci Biibël buy wone tëj gu gàddaay gi, ca njeexital 42 weer yu misaal yu pap bi.

Ñaar-fukk yi diir nañu waxtu nattu bi tàmbalee ci yoonu Dibeer bi ci États-Unis ba kera mujjug jébbale nit ñi. Waaye ci biir 42 weer yooyu, gannaaw jamono ju tollu ci fanweer-fukk ak ñett yu waajal, Almasi mi ngi dëggal kóllère gi ci nit ki nekk desit bi. Saraxalekat gu fen gu antikrist bi dikk na ci mujjam gu mujj, fa Almasi deewee ci sëtam; te mooyu itam fa Firawna, buur bu Misra, deewee ci sëtam. Ca Tundu Karmel, yonent yaal Baal yi ñu rey leen, ba loolu màndargaale deegu yonent bu fen bi ci yoonu Dibeer bi. Ci yoonu Dibeer bi, am nga yonent bu fen bu ñu rey gannaaw loolu, nago wi Firawna di tegtal, ak rab wi papote bi di tegtal. Ñoom ñépp a ngi ñu tegtal ci yoonu Dibeer bi ci juuyoo ak saraxalekat, buur ak yonent yu Yàlla. Mbooloo mi ñu sellal ko tuuti laata yoonu Dibeer bi, te mayu yonent bi dellu—fa yonent bu fen bi deeye. Bu baaxee, xare bi mu ngi aju ci yégleb yonent gu dëgg walla gu fen.

Diirub 30 at mi jëfandikoo dafay tegtal ab diir bu jiitu yoonu Dibeer bi. Diir boobu mooy diirub waajal ngir saraxalekat yi, ndaxte Kirist mooy seen royukaay ci lépp, ndax ñooy ñi topp Gàtt gi. Ci biir 30 at yu jëkk yi ci kàddug waxu Abram, kóllère gi sampoon na, noonu muy firndeel ne lu mën a doon maanaam diirub waajal ngir saraxalekat yi, mooy diir bi Boroom bi yeesalaat ay kóllèreem ak junni ak ñeent-fukki ñeent war ak ñeent-fukki ñaar ñi, ni ko taqale woon jaar-jaaru alfa bi ci taarixu Abram. Diir boobu mooy jamonoy waajal ngir saraxalekat yi ñiy tàmbali liggéey ci yoonu Dibeer bi, bu ñu tolloo ci atum ñett-fukk, ba ñu di leen diiñale ak Xelum Sell mi, ni ko Kirist fekk woon ci ay sóobu ndox. Benn yeneen dëgg itam, bu ñu man a jële ci taarixu alfa bi ci Abram, mooy ne, lu mën a doon maanaam diir bi jiite yoonu Dibeer bi, fàww mu doon lu màgg te am solo lool, ndaxte omega mas naa gëna am kàttan alfa. Yoonu Dibeer bi mooy omega bi October 22, 1844 di tegtal, kurwaa bi, Bésab Jéggi ba ca Misra, ak noonu ba tey.

Yoonu Dibéer bi moo tegtal jeexital jamono ji ñu firndeel ak fanweeri at yi. Ñu ko jëkk a misaal ci lu ëpp ci bépp nettali bu mag bu jëm ci mucc, te itam mooy jeexital jaar-jaaru kóllère gi ci mbirum xeet wu tànn wu tàmbalee ak Abram. Gannaaw loolu, ak misaalu dëggal gu yéeme bu mel noonu ci wàllu firnde yu yonent yu jëm ci jeexital jamono ji, ak itam njariñu diis bi jamono jooju boppam am, lan moo war a doon tambaliukaay ba?

Am naat bu yàgg, te ñu koy tektal ci ñetti fukk at, moo am; ci gëstu ga yëngu ci ay seede yu bare, mu jeex ci yoonu Dibeer. Foofa nag, am na beneen waxtu wu toppu, te ñu koy tektal ci ay lim yu wuute, te bu nekk ci jamono yooyu di joxe seede bu aju ci benn rëdd gu jaaral jaaralu waxu Yàlla, te muy toppu yoonu Dibeer. Yenn ci jamono yooyu di tektal rëdd gu biir gu jaaralu màndargay jaar-jaaru kërceen gi, te yeneen di tektal rëdd gu bitim-réew gi, bi àddina di dox jëm Armageddon.

Ama xawna, baax na nu fàttaliku ne dañuy bañ jëfandikoo benn ci kàddu-y waxi jamono yi ci mujjug àddina ngir taxawal benn fan walla waxtu wuñ man a xam, ba kera mu fan ak waxtu gi yégleeku ci mujju mboolem musiba yi. Dinaa jëfandikoo Yàllaay Daniel saraxale 12 ngir leeral sama taxawaay bi ci neesul a jëfandikooati jamono ju waxees ci kàddug wax. Ci saraxale 12, am na ñetti aaya yu wone jamono ju waxees ci kàddug wax.

Ma dëgg naa góor ga sol yére wu weex wi, mi nekkoon ci kaw ndoxi dex gi, ba mu yékkati loxoom ndeyjoor ak loxoom càmmoo ca asamaan, daldi waat ci turu Ki dund ba fàww ne: dina

doon ab waxtu, ay waxtu ak genn xaaj bu ci des; te bu fekke ne mu matale na tas doole gi Yàlla mayee xeet wu sell wi, kon lépp li ñii diisoona dina jeex. Daniel 12:7.

Te bu bés ba ñu dindi saraxu bisubis, ba teg ci kaw njub, njub ga di def bannex, dina am junni ak ñaari téeméer ak juróom-ñent-fukk fan. Daniel 12:11.

Yeer na ki muñ muñ ngir xaar te agsi ci junni ñettém ak ñaar téem ak juróom-ñett fukki fan yi. Daniel 12:12.

Millerit yi amoon nañ xam-xam wu jub ci ku nekk ci ñetti aaya yii. Ñetti waxi yonent yii bokk nañu ci dëgg yi di tegtal yi di fondasiyoŋ. Waaye xam-xamu Millerit ci aaya yii dafa sukkandikoo woon ci jëfandikoo pexe bu bëss di at. Ndaxte “waxtu amulati,” kon aaya yii war nañoo yor beneen jëfandikoo, ndax yépp ci waxi yonent yi dañuy wax ci diir bi jot ci taw bu mujj bi. Aaya yii war nañoo am xam-xam bu taw bu mujj bi te du jëfandikoo waxtu ngir sos ab yégle, te du juuyoo ak xam-xamu Millerit ci aaya yi. Gis-gisu Millerit bu jub ci aaya bi nekk ci diggante ñetti aaya yi, (aaya fukki ak benn), mooy ne dafay tegtal ab diir bu ñaar-fasoŋ, buy tambalee ak diirub fanweer yu ñetti-fukk, te gannaaw loolu 1260 at. Aaya fukki ak benn mooy wax diirub fanweer yu ñetti-fukk bi jiitu yoonu Dibeer bi, ni ko taxawalug ñaawteef, bi indi yàqule, di tegtale.

Daniel fukki ñaar ak benn mooy saraxal bi ci Kàddu Yàlla ji di wone yoonu setalug askanu Yàlla, mi di am ci fan yu mujj yi, ci waxtu mujj ga, bi ab waxu yàgg bu nekk ci téereb Daniel ubbee. Ci aaya fukk ak benn, dañuy gis ab waxu yàgg bi ñi jiitu dëgg-dëgg déggoon ni mooy jamono ju ñetti fukki at, buy yóbbu ci ab jamono ju junni ak ñaar téeméeri juróom benn-fukk at. Ci saraxal fukki ñaar ak benn, ñetti waxi yàgg yi nekk ci aaya juróom ñaar, fukk ak benn, ak fukk ak ñaar, yépp dañu leen tëj ba ci waxtu mujj ga. Ci waxtu mujj ga, war nañu ubbi ñetti waxi yàgg yooyu, ndaxte Kàddu Yàlla masul a bàyyiku. Ci benn saraxal boobu sax, biir Biibël bi, melokaan bi gëna leer ngir jeexital bu sa nit ñi ci séen jamono jot na ca. Kon saraxal fukki ñaar ak benn mooy, ci lu wóor te gëna mat sëkk, di jox xamle mujjug Adventism, lu dul njalbéenug Adventism.

Ñetti yégle ci Daniel fukk ak ñaar dañu ko tëj ci boppam ci benn xaaj bu Mbind mi, fa kërug tëj ak ubbi di am seen njàngat gu mag ci waxu yoon wi. Ñetti yégle yooyu dañuy ubbiku ci taarixu ñaar-fukki junni ak ñent téeméeri junni ñaari fukk ak ñent, ndaxte Alfa ak Omega dafa mas a won mujjug mbir ak njalbéenu mbir. Li ñu ubbi ci ñetti jamono yu yégle yi nekk ci saar fukk ak ñaar mooy teg ci kanam ubbi gu mujjug Kàddug yégle Yàlla. Ubbig boobu dañu ko wone ci Peeñu saar benn, ba Peeñug Yeesu Kirist di ubbiku, tuuti lu jiitu tëjug waxtu ngërëm. Aaya fukk ak benn ci Daniel fukk ak ñaar mooy liy delloo ci Abram ak Pol seen njëkk teyel bu yégle gu ñaar wàll, ga tambalee ak benn jamono ju ñetti fukk at.

Ñetti yenni kàddug wax yi nekk ci Daniel fukk ak ñaar ay jamono yu misaal lañu, te dees na leen ubbi ci jamono mu mujj ci jeexital bi, te ubbigoo googu di indi setal gu mujj gi ci askanu Yàlla. Ki jëkk ci ñetti yenn yooyu ci Almasi bi ci boppam moo ko wax, te bi Muy taxawal wax jii, Mu ngi taxaw ci kaw ndox mi sol yére yu weex yu rëy, di wone jeexitu ab jamono ju wax ci yonent bu ñu feeñal ni 1260 at, te di tekki jeexitu jamono jooju ne mooy jeexitu tasaaru dooley askanu Yàlla. Askani Yàlla ci fan yu mujj yi mooy téeméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent ñaar-fukk, te dañu leen tasaar.

Du Kirist rekk a tax ci kaw ndox mi di tontu ab laajul, waaye laaj bi tamit mi ngi tàmbalee ak baat yi ne: « Ba kaña? » « Ba kaña? » mooy màndarga bu yonent bi laajit Yeesu itam, ba ci sarax fukki ñett ci Daniel juróom-ñett, laaj bi nekk: « Ba kaña? »

Noonu kenn nekk ci góob yu weex ya, mi taxaw ci kaw ndoxi dex gi, ne ko: “Ba kañ la mu yegge ba jeexital jëf yu yému yii?”

Noonu maangi góor gi soloon yére wu weex wi, mi nekkoon ci kaw ndoxi dex gi, ba mu yékkati loxoom ndijjoor ak loxoom càmmoñ jëm asamaan, te giñoon ci Kiy Dund ba fàww ne, dina doon ab waxtu, ak ay waxtu, ak genn-wàllu waxtu; te bu mu matalee tas dooley xeet wu sell wi, kon lëpp yii dinañu jeex. Daniel 12:6, 7.

Laaj biñ jox Yeesu, miñuy wone ni mooy góor gi sol yére bu weex ci gis-gisu dexu Hiddekel, mooy ne: «Ba kaña lay jot ba mujji kéemaan yii?»; te ci gis-gisu dexu Ulai, Yeesu, miñuy wone ni mooy Palmoni (saint boobu), dañu ko laaj ne: «Ba kaña la gisu gi di doon ci mbirum sarax su bés bu nekk, ak tooñ gu indi yàqule, ngir jox benn santuaire bi ak mbooloo mi ñu doxal ci suuf?»

Rakk bu Jigéen White wax ne gis-gis yi ñu joxoon Daniel ci weti dex yu mag ya ca Shinar, léegi dañu nekk ci yoonu mataliku; te ci jokkoo ak ñaar ñi gis-gis yu dex yi, ñu laajees Yeesu laaj bu yonent bi, te laaj boobu dafay jur saa su nekk yoonu Dibeer bi nekk tontu bi. Waaye ñaar ñi tontu yi itam dañu leen wone ci biir jomtukaayu waxtu wu yonent, wi jeexoon ci atum 1844. Ñi jiitu woon ci liggéey bi seetaan nañu bu baax tontu bi ci laaju saar 8 ak gis-gisu dexu Ulai, te dañu xamoon ne 1798 mooy bi tasaaroo dooley xeetu Yàlla jeexee. Waaye gannaaw 1844, ba “jëfandikoo waxtu” Kàddu yonent Yàlla jeexee, laaj bu yonent bi ne “Ba kàddug fan?” dafay dellu wax xam-xamu ñi jiitu woon ne “ba 2300 fan, ndaxte kër Yàlla dinañu ko sellal ci yoonu Dibéer bu ñëw lu gaaw,” te “lépp” ci “kém-kàcc” yi nekk ci gis-gisu mujj gu Daniel dinañu mat, bu tasaaroo gaayi gaayi yi sell yi diir ñetti fan ak genn-wàll ci misaal jeexee.

Peñu dexu ci dexug Hiddekel bi nekk ci ñetti xaaj yu mujj yi ci Daniel ak peñu dexu Ulai bi nekk ci xaaj yu juróom-ñaari ba juróom-ñetti, Sister White mooy wax ne ñoomooy “dex yu mag yi ci Shinar.” Bépp xam-xamkat ci mbind mi ak ci tariixu Bíbbil ànd na ci ne am na ñaari dex rekk yu bokk ak Shinar, te ñoom ñaar ñépp ay dex yu mag lañu. Ñaari dex yooyu mooy Tigre (Hiddekel) ak Efrat. Dexu Ulai du Efratu Shinar; mooy ab ndoxu yoon wu góor-góorlu def ci Pers, waaye du ci Shinar. Dexu Ulai bi ci peñu mi ëmb fondasiyoŋ ak kenug doxalin gu diggu gi ci Adventism nekkul ci Shinar, teewul yonent bu jigéen bi xáttee na Ulai ni mooy Efrat, kenn ci dex yu mag yi ci Shinar.

Pexe bu Hiddekel mi ngi wone jaar-jaaru bitim-réew bu njaay, rab wi ak yonent bu dëggul bi, ñu ngi jiite àddina si jëm Armageddon; te pexe bu Ulai mi ngi tegtal liggéeyu Almasi bi ci boole Yàllaam ak nit ña nitug doom-aadama. Ci yoon wu yonent, waxi ndigël ji dafa jëfandikoo dexu Ulai ni seede bu ñaareel ak dexu Euphrates ngir xamle liggéey bi Almasi di matale ci boole Yàllaam ak nitug doom-aadama.

Dëkk yu mag yi Efrat ak Tigre ñoom ñaar ñoo tambalee ci Eden te daw ci guddi mbind mi yépp ci jaar-jaaru tarih bu kóllère bi. Bi ñuy dugg ci tabax bu digg ba ci Adventisme ci 22 Oktoobar 1844,

Efrat dafa boolees ak kanàl bu nit ñi def, maanaam Ulai, ngir tegtal booloo Yàlla ak nit, maanaam li mataloo ci jëfandikoo ngëm ci ñi ñuy tegtal ni ñaari téeméeri ak ñeent-fukk ak ñeent junni. Ulai dafay tegtal nattu ci sañ-sañu Kàddug Yàlla gu wax ci kanam, ndaxte mu di teg sañ-sañu Ellen White, mi wax ne dextru Perse bi di Ulai mooy benn ci dex yu mag yi ci Shinar, ci juuyoo ak xam-xamkat yu àddina si.

Misaalu dextru Ulai mooy tegtal gu jëm ci kàddu nit walla Kàddu Yàlla. Ndax nit ñi ñoo jub, walla ndax ay wax yi Sister White joxe, ñoo jub? Ndax dextru Ulai day tegtal benn dex rekk ci Persia, walla ndax day tegtal dex gu yëgle buy sosoo ci ndoxum Eden yu jaxasook ndox yu bawoo ci nit ñi?

Mën na am ay jëfandikoo yu bari ngir jëlboob wi ma yëgle, waaye dinaa tëral ay xalaat ngir nga gis sama poñ. Ndax istoriyankat ak teologiyankat yu àddina bi am nañu njubte te Sœur White def na njuumte? Kenn du weddi ne “dex yu mag yu Shinar” mooy Tigre ak Euphrates. Kon, bu Sœur White santale dextru Ulai ci Perse ne mooy benn dex bu mag bu Shinar, ndax moom ab yonent bu dëggul la? Wala, ndax mooy ab yonent bu dëgg, te mu def njuumte? Ñaata njuumte la yonent bu dëgg man a def bala mu jàll wàll ba nekk yonent bu dëggul? Wala, ndax istoriyankat yi ñoo juum? Wala, ndax moom moo dëgg dëgg? Wala ndax istoriyankat yi ak Sœur White ñoom ñépp a ngi ci dëgg? Yëgële naa jëlboob wi ngir màggal njàngaleem, ngir muy nekk benn tomb bu yokku ci mbirum góor gi sol yére wu lino, mi taxaw ci kaw dex mi, te ñu ko laaj, “Ba kaña?” ci ñaari peeñ yi ci dextru Hiddekel ak Ulai.

Ci saarey Daniel 8, Daniel nekk na ci Susa, ci Perse, te Susa nekk na ci dextru Ulai, mi gëna am njariñ ndax liggéeyu bey, ba tax mu ànd ak dextru naturël bi ak itam ay yooni ndox yu nit tabax. Bu Ulai wéyee di daw suuf ci benn téeméer ak juróom-fukk mile ak lu ko tollu, mu booleeku ak béppoo gi dex yu Tigris ak Euphrates. Tigris ak Euphrates, yi tambalee woon ci Eden, ci mujj dañuy booloo, te bu ñu boolee, dextru Ulai bu jóge Perse di booleeku itam ci bérab boobu. Bu dextru Ulai dajee ak sistemu banxaasu dextru Tigris ci béppoo gi Tigris ak Euphrates, Ulai di nekk cér ci ndox mi tax ay dex yu mag yi Shinar di am. Taariixkat yi wax dëgg, te itam Noonu la Sister White waxe.

Bi ñu Sister White tëddale peeñug Ulai bi nekk ci saar ñetteel-fukk ak juróom-ñaar, mooy muy tëddale dex bu ñu xam ne am na ci sistemu kanali ndox yu nit ñi tabax te boole dextru Tigre ak dextru Efrat, yi tegtal ñaari jamono yu 2520 at, yi jeexee ci 1798 ak 1844.

Tur antik bi ci dexub Tigre moo di Hiddekel, te ci mbirum Euphrates, ñaari dex yi dañu leen bàyyi bu baax ci yoon wu yonent bi ni dañuy ànd ak Assyria ak Babilon, ñoom itam ñu xam leen ni ñaari gaynde yu war a yaralu xar yu Yàlla. Ñaari kàttan yu yàq yu nag dañu jiitu woon ñaari kàttan yu yàq yu Room gu bokkoon ci ñaareel ak Room gu paapal, yi di misaal yu góor ak jigéen, walla ab jàngu ak ab réew. Room gu bokkoon ci ñaareel mooy góor gi di tegtal yoonu nguur, te Room gu paapal mooy jigéen ju sellul juy tegtal yoonu jàngu. Assyria moo doon góor gi te Babilon jigéen ji ci seen jikkoo ju yonent bi, noonu miy wone ne Tigre mooy góor gi te Euphrates jigéen ji.

Dextru Tigre mooy dextru nguur gi jot ba ci 1798, te Ewfiraat, mi di dextru kilifa ak yoonu mbooloom diine, jot na ba ci 1844. Ewfiraat waroon na jot ba ci 1844, ndaxte bataaxalu 1844 ci Babilon la

doon wax, (Ewfiraat), mi daanuwaat ci 1844. Naka la Ewfiraat juré mbëpp mu xëy ci 1844, noonu itam dexu Ulai, mi bokkoon it ci booleb dex yi ngir doon misaalu jëfey nit, dajaloo na ak ndoxum beneen dex bi. Dexu nguur gi ñu téj na ko ci 1798, ba ñu jëlee sañ-sañu réew mi ci dooley paap bi. Ci at mooma, Ètazuni tambali na nguuru ni rab wu suuf si ak juróomeel buur buy wax ci kàdduy waxi Biibël. Dexu Tigre ñu téj na ko ci 1798, ca bérab ba dëgg-dëgg fan wu dem-jëm ci jamono ji nguur gi di tax àddina bépp damm ab téjukaay ba, bi léegi di tere mbëpp mu rey mi coxaroo fitnay paap bi, muy li nar a daldi xàbbi àddina ni ab mbëpp mu dajal. Miir moomu, walla téjukaay boobu, mooy miiru weesanteb kilifag mbooloom diine ak nguur.

Ci atum 1844, benn Ewrat ak Ulai dañuy waxu ne bataaxal 1844 mooy daanu Babilon, te itam ne mooy sax jëf ju Kirist tàmbalee ci 1844, ba mu nekke Yonnent bi ci Kóllère gi, mu sellal ndoxi Babilon ak jëf yu nit ñi génne leen ci askan wi war a dugg ci Kër Yàllaam—askan wu soxla woon a laabal laata muy dugg ci Bu Sell Bi Gën a Sell. Sellal gu mujjug askan woowu am na mat ak taw bi tuuruwoon ci suufu bataaxal jooyu Yu Guddi, te tànk yu taw yooyu ci bataaxal jooyu Yu Guddi dañoo jóg ci ndoxi Tigir, ni Millerite yi xamalee Room bu paapal bi ak 1798, ak ni ñuy xamalee daanu Babilon te ñu sellu laata bunt bu téj bi nekk ndax bataaxal bi, walla nga wax ne—ñu sellu ndax taw bi jóge ci ndox yu ñu sàcc seeni càmmoñ ci Ulai, Tigir ak dexu Ewrat, bi ñuy jëfandikoo yonentug Daniel 8:14, te matal bataaxal jooyu Yu Guddi laata Besub Njotugu Jéggal bu mel ni moom bi ubbee.

Ba Kirist di taxaw ci kaw ndoxi Hiddekel ci wërsëg 7 bu xaaj 12 bu Daniel, Mu ngi taxaw ci kaw ndoxi Tigre, ndoxi yooni nguur ak politig ci peeñ mi nga xam ne moo melal yëngu-yëngu yu mujj yi ci yooni nguur ak politig yu nit ñi, yi y jëm ci tējugo waxtu jébbalu yoon. Mu ngi taxaw foofa di tontu laaj bi nekk ci wërsëg wi ko jiitu, ni noonu it ci peeñu dexu Ulai, góor gi sol yére wu lin, mi fa doon Palmoni, Ki di Waa Kërle Bu Yéeme, di joxe tontu ci laaj bu nekk ci wërsëg wi ko jiitu. Ci ñaari fan yii, wax-jàngat bi wax-jàngatu asamaan la diggante malaaka yi ak Kirist, te ci ñaari fan yii it laaj bi mooy: “Ba kañ?”

Tontu bi mooy 2300 fan, te ci sarax 8 ak sarax 12 mi mooy “ab waxtu, ay waxtu, ak genn-wall.” Degg nañu tontu bi ni mooy 2300 at ak 1260 at, waaye ci 1844 Yàlla teg na tere ci jëfandikoo waxtu bi ci yégleg yonent bi, ndaxte waxtu amulati. Lan mooy tontu Palmoni, góor ga sol mbubb mu weex mi, ngir maas gu mujj gi? Laaj bi ne “Ba kàn?” wonees na ko ci seede yu bare ngir xamale ne yoonu Dibér bi mooy tontu bi ci laaj bi; kon ndax kër Yàlla gi setees na ci yoonu Dibér bi, te ndax “képp kuy” yi yépp jeex nañu ci yoonu Dibér bi? Lan mooy “képp kuy” yi di yi jeex ci yoonu Dibér bi, te kañ la “képp kuy” yooyu tàmbalee?

Noonu man Danyeel xool naa, te gis naa ñaar yu des, kenn ci biir wetu dex gi, keneen ci beneen wetu biir dex gi. Kenn ci ñoom ne nit ki sol yére wu weex wi, mi nekkoon ci kaw ndoxu dex gi: “Ba kañ la muy jot ba jeex ngir kéemaan yii?”

Noonu maale mi soloo lino bi, mi nekkoon ci kaw ndox yu dex gi, ba mu yékkati loxoom ndeyjoor ak loxoom càmmoo jëm asamaan, te mu giñ ci Kiy Dund ba fàww ne, dina doon ab waxtu, ay waxtu, ak genn-wall waxtu; te bu mu matalee tas dooley xeet bu sell bi, kon lëpp yii dinañu jeex. Daniel 12:5–7.

Laaj wone “Bañaata fan?” moo màndarga waajug dibeer bi, te malaaka ma laajul kañ la waajug dibeer bi nekk, waaye kañ la jeexital kéemaan yi nekk. “Kéemaan yi” dafa jeex ci waajug dibeer bi; kon lan la kéemaan yooyu di, yi jémé ci waajug dibeer bi? Wala ngir wax ko gëna leer, lan la “kéemaan yi” di, yi ñu tekki ci peeñ gi ñu joxoon ca Hiddekel, yi ñu tekki ci saraxale yu fukk ak benn ba fukk ak ñaar? Su nu manee xam lan la “kéemaan yi” di, amaana nu gis kañ la “kéemaan yi” tambalee. Ci Daniel fukk, Gabriyel moo leen xamle bu leer ne lan mooy njariñam ci jëfandikoom ak Daniel biir peeñ ga.

Léegi nag, ñëw naa ngir may la mu leer ci li dina dal sa xeet ci fan yu mujj yi; ndaxte gisi bi, ci fan yu bare la jëm. Daniel 10:14.

Gabriyel ñëw na nit Yàlla yi xam li leen di dal ci fan yu mujj yi. Jàpp ne waxi waxu Yàlla yi nekk ci Daniel fukki bennaar ak ñaar, yi Milerit yi déggoon bu baax, te jëfandikoo nangu googu ngir weddi ne saar wi jëm na ci fan yu mujj yi—mooy yàq njariñ li Gabriyel waxoon ne moo tax mu ñëw. Bu Gabriyel tàmbalee nettali waxu Yàlla gi ci aaya benn bu Daniel fukki bennaar, ba àgg ci aaya ñetti bu Daniel fukki ñaar, taarix bi fa mel mooy ay leeral yu biti ci waxu Yàlla, yu wone ni njaay mi, rab wi ak yonent bu dëggul ji jiite àddina si ba Armageddon. Am na ay xëtu kàddu ci biir saar wi yu mel ne nit Yàlla yi dañuy sonnal, waaye taarixu saar bu fukki bennaar bi, li ko gën a doon mooy révéasyon bu biti. Loolu mooy ne saar bu fukki ak saar bu fukki ñaar dañuy tegu ni alfa ak omega ci vision bu mujj bu Daniel, ndaxte wuute nañu ak saar bu fukki bennaar bi, te ñoom ñaar dañuy melal yégle gu biir guy jàngale xeexalug junni tééméeri ak ñeent-fukki ak ñeent. Saar bu digg ba mooy ñàkk déggadi nit ñi, ni ko buur bu bëj-gànnar bi di tegtal, mooy baab bu Room, te alfa bi, mooy saar bu fukki, ak omega bi, mooy saar bu fukki ñaar, dañuy firndeel xew-xewu biir bu junni tééméeri ak ñeent-fukki ak ñeent ñi ci fan yu mujj yi. Ñetti saar yépp di jème ci tēj goxu yërmande bi; saar bu alfa bi tàmbalee ak ragal Yàlla gi tàqale ñaari xetu way jaamu, te ci mujjug saar bi ñu yokk Daniel doole ñaari yoon, noonu di ràññee yégleb malaaka bu jëkk bi ak bu ñaareel bi. Saar bu fukki ñaar mooy saar bu omega bi, te moo di ràññee yégleb àtteb malaaka bu ñetteel bi.

Saar fukki ak benn ci ay pexe yu nit ñi jéggi Yàlla, daldi tàmbalee ca yàqute Yerusaleem ba àgg ci jeexital dogalu yërmande bi, te loolu, ni ko Sœur White waxe, mooy misaal buy won jeexital dogalu yërmande bi ci mujjug àddina. Daniel fukki ak benn tàmbalee na ca yàqute Yerusaleem, ndaxte Daniel bokk na ci ñi ñu nàbb ca Babilon ci ñetti yàqute yi dañu def Yerusaleem, yi doon misaal yàqute dëkk boobu benn bi ci atum 70 AD, te ba noppiat ci fan yi mujj yi, ni ko àddina siiwal.

Ñaari yàggi dëñu yàggoo benn bés ci at mi, te séqoo ak jàmm ak juróom-ñeent tééméer ak juróom-benn fukk ak juróom at. Ñaari alag yooyu amoon nañu ci dëkk ba fa Wàllu Kóllère bi waroon a nekk. Silo moom itam amoon na benn melokaan yu yonent, te mu ngi tegtal alag bu njëkk bu benn dëkk ba fa nekkoon ndamlu Yàlla, walla fa mu waroon a nekk. Bi Rakk-ju-góor White di jëfandikoo alag Yerusaleem muy misaal bu alag yi ci fan yu mujj yi, dafa wax ci waare ji Kirist jàngale woon ci alag Yerusaleem.

Silo ak mbějgu Yerusaleem bi ci suufu Nebukadnesar ak Titus dañuy ñetti seede yu fan yu mujj yi, ni ko taxawaleey mbějgu dëkk Yàlla. Silo mooy yégleb malaaka bu njëkk bi, biy jàngale ragal

Yàlla, luy li Eli deful, ak jox Ko ndam, luy li Eli itam deful, ndax waxtu àtteem agsi na. Yëgleb malaaka bu ñaareel bi mooy fu nu gis benn ñaariis, ni ko taxawale Nebukadnesar ak Titus. Ñetteelu mbëjgu Yerusaleem bi, ci fan yu mujj yi, mooy ci jeexital jéggalug waxtu mën a jot, te loolu mooy jeexital àtte bi.

Saar fukki ak benn jaaraf ñetti malaaka yi. Mu nekk ci diggante gisug saar fukki, di gise xàjjal, ak ñetti laal yu dëggal doole, yi xew ci fanweeru ñaar-fukk ak ñaar ba ci gisu Danyeel. Loolu di tekki ne saar fukk ak ñaar itam dina ajū ci nettali biir bi ci lu dal askanu Yàlla ci fan yu mujj yi. Te itam di tekki ne leer gi nekk ci biir saar fukk ak ñaar, ñaar-fukk ak ñaar yoon la gën a xonq leer gi nekk ci saar fukk.

Ci njàppandikoo Ulai, ñu laaj na it Krist ne: “Ba kàddu yàgg?” Fukk ak ñaar aaya yi jiitu laaj gi nekk ci aaya fukk ak ñett, dañuy wone jaar-jaaru waxu Yàlla bu ci biti, buy tegtal xëtu-xëtu yu am solo ci mbirum kàttani waxu Yàlla yi nekk ci Biibël. Fukk ak ñaar aaya yooyu dafa nekkoon rekk di delloo ak yaatal jaar-jaaru waxu Yàlla wi tegtaloon ci saar wi juróom ñaar. Jaar-jaaru waxu Yàlla wi ñu génne ci aaya yooyu, ñu delloo ko te yaatal ko ci saar fukk ak benn, tàmbalee ak jamonoy Med ak Perse yi. Gëstu gu mujj ci saar juróom ñett ak bépp saar juróom ñent mooy wone nit ñi Yàlla ci bés yu mujj yi jaarale ko ci yonent bi Danyeel. Njàppandikoo jaar-jaaru waxu Yàlla wi nekk ci njàppandikoom dex yu Ulai ci ñetti saar yi, ak it wone nit ñi Yàlla ci saar yooyu jaarale ko ci jëfandikookam Danyeel ak Gabariyel, mooy alfa ba omega bu saari fukk, fukk ak benn, ak fukk ak ñaar.

Ndaxte Hiddekel mooy omega te Ulai mooy alpha, dooley bi leer gi di teq ci ay mbind yu ubbeeku ci saar bi fukki ñaar, bu waxtu mujj gi agsee, gëna leer peññ ay ñaar-fukk ak ñaar yoon ci gis-gis bi nekk tànk bu digg ak fondemañu Adventisme. Su loolu dee, leeru gis-gis bu mujj bu Daniel dañuy ko ràññee bu jub ak leer gi jëm ci nit ñi Yàlla ci fan yi mujj. Bi malaaka bi laajee góor gi sol yéré lin, ne ko: “Ba kañ?” ngir mujjug njàqare yii, njàqare yi mooy ñi leer ni biddéew yi ba fàww ak fàww, ni taariixu kóllëreg Abram di dellu xumb ndigal lu jëm ci Abram ñu xool biddéew yi. Njàqare yi ci Daniel fukki ñaar mooy soppi nit ñi, ñu nekk màndarga gi wone junni ak ñeent-fukk ak ñeent.

Ci një jëfandikoo bu njëkk, nu won ne saar bi fukk ak benn ci Daniel fukk ak ñaar di tënk ab jamono bu yonent, bi am ñaari jamono, te ki jëkk ci ñoom mooy fanweer fukk. Ngir teg njafaan li war ci saar bi fukk ak benn, dem naa ci saar bi juróom ñaareel; ngir won bokk gu jubuug Kirist ak kéemaan yi Mu di def ci biir askanam ci fan yu mujj yi.

Bi ñuy dellu ci wax juroom-benn bi, bëgg naa fàttali leen ne kapitle fukk ak ñaar bi, Gabriel moo ko tudde bu baax ne mooy “fan yu mujj yi.” Ci fani ñaar-fukk ak ñeenti junni nit ñi, fan yi ñuy tàmpalee séel leen te ñu dugg ci kóllëre ak Yàlla; ni ko téere Daniel waxe, am na bataaxal bu ñu ubbiwoon te dina màgg ba nekk yuuxu bu réy. Baatu xibaar boobu, ci kapitle fukk ak ñaar bi, ñetti jamono yu wuute lañu koy tektale ci kàddug yonent, te Millerite yi dañu leen faral di firndeel ba noppi, te Noowug Kàddug Yonent bi itam dëggal ko gannaaw ga. Ñetti jamono yooyu duñu tektale jamono ci dëgg-dëgg, ndax malaaka mi yokk na ñaar i loxoom jëm ci asamaan ci kapitle fukk ak ñaar bi, moomu la woon mi yokk benn loxoom jëm ci asamaan ci Peeñu fukki tééméri fan ak

benn, te giñ ne jamono du amati. Kàddu googu ci atum 1844 tekki na ne ñetti jamono yi ci Daniel fukk ak ñaar, ay jamono yu misaal lañu te duñu ñu faral di tektale jamono.

Kon nag, bu diggante jamono yonntukaay bu xarala bi ci Daniel fukk ak ñaar, su fekke ne mooy ab jamono ñaari yoon boo xam ne tàmbalee ak ñett-fukk at ci bopp saar boobu bi Mikaayel di taxaw, kon xam nga ne jamono ñaari yoon boobu buy tàmbalee ak ñett-fukk at mooy matal gu mat sèkk yonntu Alfa Abram. Omega bu yonntu jamono bi, bi tambalee jaar-jaaru kóllère gi ci anam wu askan wi Yàlla tànn, dafa agsi ci matal gu mat sèkk ci benn saar boobu, te mooy njollère bi gën a kawe ci seede Daniel ci mbir mi di dal Yàlla ay nit ci fan yu mujj.

Ci jamono mujj, téereb Daaniyeel ubbeeku na, te leer gi mu jur di màndargaal nit ñi Yàlla. Ci jamono mujj, téereb Daaniyeel ubbeeku na, te leer gi mu jur dafañu koy tektal ci ñetti diir yu yonent yi nekk ci saar bu mujj bu Daaniyeel. Saar boobu mooy omega bu ñetti saar yi di sampag gis-gisug Hiddekel, te gis-gisug Hiddekel mooy omega bu ñetti saar yi di tektal alpha bu gis-gis yi ci dex yi nekk ci Daaniyeel. Dex ya tàmbalee nañu ca Eden, ba mujj ci Daaniyeel, te ba noppi Kàddug yonent bu Yàlla indi leen ci yëngu-yëngu Millerit bu malaaka bu njëkk ak bu ñaareel, di yëngu-yëngu alpha bu ñaari yëngu-yëngu yi ci ñetti malaaka yi. 1290 at yi nekk ci aaya 11 mooy omega bu yonenteg 430 at yi Abraham ak Pool.

Bala nuy jëkk ngir wéyal ci Daniel fukki ñaar ak jukkoo bi muy am ak yëgleb Abram, baax na nu fàttaliku kan mooyoon Pool. Pool doonul woon rekk ndaw li ñu yónni ca xeeti ñi dul Yawut ya, waaye li ëpp solo mooy ne moo joxe bataaxalam jaarale ko ci Kàddu Yàlla buy wax lu jëm kanam. Te li gën a am solo mooy ne Pool doon na yonent buy jëm ci jamono yi Yàlla setal. Yonent buy jëm ci jamono yi Yàlla setal mooy yonent bu Yàlla taxawal ngir jiite askanam, jële leen ci benn jamono gu Yàlla dogal, yóbbu leen ci beneen, ni Muusaa, ci jaamu ci sarxalukaay ba ca jaamu ci kër Yàlla ga; ak Yaxya Miy Sóob, jële leen ci kër Yàlla gu suuf gi ba ca Kër Yàlla gu Asamaan ga. Pool bind na lu ëpp solo ci xibaar ak sàrt yi jëm ci ni ñuy jëfandikoo lu dëgg-dëgg ga ngir àgg ca lu xel mu sell ga, ba suturaale ko ci ñeneen bindkat yu téereb Biibël bi bépp, loolu sax fu sore! Yàlla taxawal na ko ngir muy leeral jëmmalin bi nekk diggante lu dëgg-dëgg ak lu xel mu sell ci bir askanu kóllèreg Yàlla.

Pool mooy lékkale bi ci diggante yéenekaay kóllère yi ñu digoon askanu Ibraaïma bi Yàlla tànn, ba askan woowu tànn di jógi ci lu sax ci yaram, jëm ci lu sax ci xel. Su fekke ne gënoo taxaw bu baax ci wàllu li Pool doon ci jaar-jaaru kóllère, mën nga bañ a gis ni mu yëgë te yéeme ci yoonu Yàlla ne waxi wax ci bés bu njëkk ci mbiri askanu kóllère gi Yàlla moom mooy waxu yoon wi am ñaari taxawaay te muy tàmbalee ak ab weeru 30 at. Benn waxu yonent la baay bi ci askan wi tànn samp, te bi ñuy jëlee jëm ci nekku askan wu xel, ñu yékkati ab yonent bu jamono yi ngir mu xamale te leeral soppe boobu, te it mu dëggal waxu waxtu Abràam ak ñaareelu seede gu jógge ci Kóllère Gu Bees, wërngal ak njëkkal seede gi jógge ci Kóllère Gu Yàgg. Abràam ca njàlbéen ga, gannaaw ga Pool, dañuy misaal li 1290 yi aju ci fan yu mujj yi di tekki.

Danu waraat ci beneen waxtaan bi ci jëleef.

“Peesug Sàkkariyaa ci Yosuwe ak Malaaka mi jëm ci xew-xewu nit ñi Yàlla ci doole gu xëcc ci xew-xewu mujj yu bés bu mag bu jéggal gi. Kërceeb ga des dinañu ko dugal ci nattu gu tar

ak tiis gu réy. Ñi sàmm ndigali Yàlla ak ngëmug Yeesu dinañu yëg merum njaay mi ak mbooloom. Seytaane dafa jàpp àddina si muy ay wayam; man na jot nguur ci sax ci ci ñu bare ñuy wax ne ay Kiristaan lañu. Waaye fii am na ab mbooloo bu tuuti buy bañ nguuram. Su ko manoon a far ci kaw suuf, ndam li dina mat sèkk. Naka la jëfandikoo xeeti xew-xew yu dul Yawut ngir alag Israayil, noonu it ci jamono ji jigeen, dina yëngu dooley suuf yu bon ngir alag nit ñi Yàlla. Dañuy laaj nit ñi ñu déggal ndigali nit ñi, te muy jéggi yoonu Yàlla.”

“Ñi ñoonu dëggu ci Yàlla, dees na leen tiitaal, wax ci seen kaw ngir yàq leen, tere leen. Dees na leen ‘worale sax ci ndey ak baay, ak bokk-deret, ak xarit yi,’ ba ci dee. Luug 21:16. Seen benn yaakaar mooy yërmëndey Yàlla; seen benn aaray mooy ñaan. Ni Yosuwe ñaane woon ca kanam Malaaka bi, noonu it mbooloom ja des, ak xol bu damm te ak ngëm gu sax te du sànk, dinañu ñaan ngir jéggal ak mucc jaarale ko ci Yeesu, seen Aji-Àndkat. Xam nañu bu baax bàkkaarug seen dund, gis nañu seen néew doole ak seen yéqadi; te jekk nañu ba noppi ci bëgg a noppi yaakaar.”

“Njiitalkat bi taxaw ngir jiiñ leen, ni mu taxawee woon ngir bëgg a tere Yosuwe. Mu jëfandikoo seen yére yu xasaw ya, ak seen jikko yu amul mat. Mu wone seen néew doole ak seen ñàkk xel, seeni bàkkaar yu amul ngërëm, ak seen niñu melul Kirist, li toroxal Seen Boroom Buy Fàggu. Mu koy jéem a ragal leen ak xalaat ne seen mbir amul yaakaar, ne tànk bu seeni sobé wacc ci seen kaw du fàtte ba fàww. Mu yaakaar ne noonu lay yàq seen ngëm, ba ñuy joxe seen bopp ci ay nattuam, te dëddu seen takku ci Yàlla.

«Seytaane am na xam-xam bu wér ci bàkkaar yi mu yóbbu askanu Yàlla ngir ñu def, te mu saxal ay jiiñam ci seen kaw, di wax ne, ndax seeni bàkkaar dañoo ñàkkal seen sàmmu gu sell, te di bëgg a firndeel ne am na sañ-sañu alag leen. Mu di leen yégle ne, noonu lañuy yelloo, ni moom ci boppam, ngir génñ ci yiw Yàlla. “Ñii,” la wax, “ndax ñoom lañuy took sama bérab ca asamaan, ak bérabu malaaka yi booloo woon ak man? Ñuy wax ne ñu ngi déggal yoonu Yàlla; waaye ndax sàmm nañu ay ndigalam? Ndax bëgguna seen bopp lu ëpp bëgg Yàlla? Ndax tegwuñu seen bopp ak seen njariñ ju bopp ci kaw liggéeyam? Ndax bëgguna mbiri àddina? Xoolleen bàkkaar yi ràññee seen dund. Seetleen seen bopp-sa-bopp, seen mébét, seen bañante ak seen i moroom. Ndax Yàlla dina dàq man ak sama i malaaka jële leen ci kanamam, te ba noppi fey ñi tooñoon ci benn bàkkaar yooyu? Yow, Boroom bi, mënuloo def loolu ci njub. Njub mooy laaj ñu yégle àtteb mbugal ci seen kaw.”»

“Waaye toppkat yi Kirist dañu bàkkaar, waaye jébbaluñu seen bopp ngir ñu saytu leen kilifay Seytaane yi. Tuub nañu seeni bàkkaar te seet nañu Boroom bi ak woyof ak réccu xol, te Dimbalikat bu Yàlla bi di wax ci seen wàll. Ki gën a ñu tooño ak seen ñàkk sant, ki xam seen bàkkaar te xam it seen tuub, mooy wax ne: “Na Boroom bi yedd la, yaa Seytaane. Joxe naa sama bakkan ngir ñoom. Ñu ngi bindu ci tàngg yu sama loxo. Man nañu am ay matadi ci seen jikko; man nañu lajj ci seeni jéego; waaye tuub nañu, te baal naa leen, te nangu naa leen.”

Nattu Seytaane am solo na ñu bare na, te ay naxamteem yu suturaat lañu; waaye bëtub Boroom bi ci kaw ay nitam la nekk. Seen tiis bi réy na, te safara ga ca furnaas ba mel ni mu ngi bëgg leen a yàq; waaye Yeesu dina leen génne ni wurus wu ñu nattu ci safara. Seen soppikook su àddina dina ñàkk, ngir ci ñoom meloow Almasi bi feeñ ba mat sèkk.

“Yenn saa yi, Boroom bi man naa mel ni fàtte na lor yi diis yi nekk ci kaw mbooloom, ak tooñ yi noonam yi def ci moom. Waaye Yàlla fàttewul. Amul dara ci àddina bii lu gën a jafe-jafe ci xol Yàlla mel ni mbooloom. Du coobareem ba politig àddina bii yaxal seedeem. Du bàyyi ay nitam ngir ñu daan leen ci nattu Seytaane yi. Dina mbugal ñi koy wone baat bu ñaaw, waaye dina wone yiw ñépp ñi tuub bu dëgg. Ñi koy woote ngir am doole ci yokkute jikko yu Kiristaan, dina leen jox ndimbal li ñu soxla lépp.

“Ci jamono mujj, nit Yàlla yi dinañu metti te jooy ndax ñaawtéef yi ñuy def ci réew mi. Ak rangooñ, dinañu artu ñi bon ne ñu ngi ci njàqare bu réy ndax seen dëppoo wàllu yoonu Yàlla, te ak tiis bu kenn mënul wax, dinañu toroxlu seen bopp kanam Boroom bi ci tuub gu dëgg. Ñi bon dinañu ñaawal seen metit te rey seen woote yu tedd yi. Waaye tiis ak toroxteem nit Yàlla yi mooy firnde gu leer ne dañuy dellooat doole ak ngorug jikko gi ñu réerale woon ndax bàkkaar. Ndaxte dañuy gëna jege Kirist, ndaxte seen bët taxaw na ci sellam gu mat sëkk, moo tax ñuy gis bu leer lool ni bàkkaar di lu bon lool. Lewet ak suufel bopp mooy xalis yi war ngir am ndam ak njël. Kaala gu tedd ngi xaar ñi suufel seen bopp ca suufu bant ba.”

“Ñi gëmñu yi te di ñaanal Yàlla, mel na ni ñu tëj leen ak Moom. Seen bopp sax xamuñu ni ñuy aar bu wóor. Ci ndigalu Seytaane, kilifay àddina sii dañuy wut a leeral leen; waaye su bët yi doomi Yàlla ubbeeku woon, ni ñu ko ubbeeye woon jaamub Elizée ca Dotan, kon dinañu gis malaakayi Yàlla ñu daldi wër leen, di tere mbooloom lëndëm gi.”

“Ni nit ñi Yàlla di toroxal seen bakan ci kanamam, di ko ñaan ngir sellug xol, digle bi joxe na ne: ‘Teqleen yére yu sobe yi,’ te waxi dëgërloo yii waxees na leen: ‘Xoolal, damaa dindi sa tooñ ci yaw, te dinaa la solal yére yu bees.’ Sakarja 3:4. Robe bu set weccug njubte Kirist mooy ñu solal ci kaw doom yu Yàlla yu jaar ci nattu, ci nattuug yéefar, te di ku takku ci ngëm. Desiit bi ñu xeebal, ñu solal ko yére yu ndam, ba duñu mas a indi ay sobe ak yàqute yu àddina si. Seen tur sax na ci téereb dundug Xar mi, bindees na leen bokk ci ñi takku ci ngëm ci jamono yépp. Ñoom daan nañu daan pexe yi nay; xumbitu Njàngat bi mënul leen a dëdd ci seen takku. Léegi nag, ñu nekk nañu ci kaaraange gu sax ba fàww jëkk ci pexe yi Nattu bi. Seen bàkkaar yépp yóbbu nañu ko ci ki sos bàkkaar. Ñu teg na ci seen bopp ab ‘kaala bu rafet.’”

“Bi Seytaane di yóbb ay accusaasionam, malaaka yu sell yi, te kenn gisul leen, dañuy romb di dellu, di teg ci ñi takku yi sàkkub Yàlla miy Dund. Ñooñu lañu nekk ñiy taxaw ci Tundu Siyon ak Xar mu ndaw mi, ñu bind turu Baay bi ci seen jë. Ñuy woy woyu bees wi kanam gàngune gi, moom woy woowu kenn mënul ko jàng ludul téeméer ak ñeent fukki junni ak ñeent junni ña ñu jotoon ci suuf si. ‘Ñooñu lañu nekk ñiy topp Xar mu ndaw mi fu Mu dem fépp. Ñooñu lañu jotoon ci biir nit ñi, di njéggatal yi ñeel Yàlla ak Xar mu ndaw mi. Te ca seen gëmniñ amul fenn wor; ndaxte amuñu benn sikk kanam gàngune Yàlla gi.’ Peeñu Yowaana 14:4, 5.”

“Léegi jotug baat yi ñëw ci waxi Malaaka ma mat na bu baax: ‘Déglu léegi, yaw Yosuwee, saraxalekat bu mag bi, yaw ak sa àndandoo yi toog ci sa kanam; ndaxte ñoom ay nit ñu nit ñi di yéemu ci; ndaxte xool-leen, dinaa génne Sama Jaamu bi, Kërg gi.’ Sakaraya 3:8. Kirist mi feeñ na ni Moo di Musalkat ak Aralkatug ay nitam. Léegi nak deskat ña dëgg-dëgg ñoo di ‘nit ñu nit ñi di yéemu ci,’ ndaxte rangoo ak toroxteb seen tukki adina joxe nañu bérab ci mbégte ak teral ci kanam Yàlla ak Gàtt gi. ‘Ca bés boobu sax kërg Aji Sax ji dina rafet te am ndam, te meññent suuf si dina baax te tàllal ngir ñi rëcc ci Israyeel. Te dina xew ne, ku des ci Siyon ak ku sax ci

Yerusalem, dees na ko wax ne sell na, moom ku nekk ku bindees ci biir ñiy dund ci
Yerusalem.' Esayi 4:2, 3." Yonent yi ak Buur yi 587–592.